

NOTAT

Kongens Vænge 2
3400 Hillerød

Telefon +45 48 20 50 00
Fax +45 48 20 56 61
Web www.regionh.dk

CVR/SE-nr: 30 11 36 83
Journal nr.: 12006105
Ref.: Nete Pilemand

Dato: 14. marts 2013

Dansk resumé af ELENA projektansøgning for hovedstadsregionen

Baggrund

KKR Hovedstadens og Region Hovedstadens fælles klimastrategi har som et vigtigt mål, at der gennemføres betydelige energibesparelser i kommunernes og regionens bygninger.

Region Hovedstaden og 11 ud af regionens 29 kommuner er gået sammen om at udarbejde en ELENA-ansøgning til Den Europæiske Investeringsbank med projektnavnet: *'Common Energy Investment Programme in the Capital Region of Denmark (CEICAD)*. Formålet er at ansøge om midler til at forberede energiinvesteringer i den offentlige bygningsmasse.

Forud for udarbejdelsen af ELENA-ansøgningen er der foretaget en undersøgelse af regionens og 22 kommuners behov og interesse for at indgå i et fælles regionalt-kommunalt ELENA-projekt. Undersøgelsen viste, at der er et stort behov for at igangsætte mere helhedsorienterede og systematiske energibesparelser i de offentlige bygninger, og at ELENA-midler kan være med til at fremme en sådan indsats markant.

Under forudsætning af at ELENA-ansøgningen bliver godkendt af Den Europæiske Investeringsbank og EU-Kommissionen, og at kontrakten bliver underskrevet i juli/august 2013, vil ELENA-projektet forløbe fra 1. september 2013 til 31. august 2016.

Ansøgningen er udarbejdet af Region Hovedstaden med bistand fra en styregruppe med repræsentanter fra fem kommuner. Den er forfattet på engelsk og omfatter ca. 22 sider og seks bilag. Bilagene rummer bl.a. detaljerede oplysninger om planlagte energiprojekter i hver kommune og i regionen.

Ansøgningens indhold

Regionen og de 11 deltagende kommuner har estimeret, at de tilsammen kan gennemføre investeringer for **ca. 62 mio. EUR** (ca. 459 mio. kr.) i projektperioden.

Der ansøges om teknisk bistand fra ELENA-programmet på ca. **2.931.000 EUR** (ca. 21,9 mio. kr.). Regionen og de 11 kommuner medfinansierer projektet med en egenfinansiering på i alt 326.000 EUR (ca. 2.4 mio. kr.). Dermed er der i alt ca. 3.256.000 EUR (ca. 24,3 mio.kr.) til rådighed for projektet, hvoraf 90 pct. er ELENA-støtte.

Ansøger og partnere

Region Hovedstaden er ansøger på vegne af alle partnerne, samt kontraktholder og ledende partner af ELENA-projektet.

Foruden Region Hovedstaden, som deltager med Glostrup Hospital og Bornholms Hospital, deltager følgende parter i projektet:

- Albertslund Kommune
- Fredensborg Kommune
- Frederikssund Kommune
- Gentofte Kommune
- Gladsaxe Kommune
- Gribskov Kommune
- Hørsholm Kommune
- Ishøj Kommune
- Lyngby-Taarbæk Kommune
- Rudersdal Kommune
- Københavns Kommune

Projektets partnere vil deltage i arbejdsgrupper og partnerforum for at identificere og gennemføre investeringerne. Ydermere vil parterne registrere gennemførelsen af investeringerne og rapportere resultaterne til en af Region Hovedstaden nedsat støttefunktion, som formidler resultaterne videre til Den Europæiske Investeringsbank.

Investeringsprogram og resultater

Det samlede investeringsprogram vil bidrage markant til opnåelse af kommunale, regionale og nationale energi- og klimamålsætninger, såvel som de overordnede EU 20/20/20 mål.

Investeringsprogrammets estimerede besparelser:

Energibesparelser: 32.545 MWh/år

Vedvarende energiproduktion: 8.183 MWh/år

CO₂ reduktion: 9.547 tons CO₂ eq/år

Udviklingen af investeringsprogrammet vil tage udgangspunkt i viden og erfaringer hos partnerne og fra eksisterende lovbestemte energimærker. Viden og erfaringer fra relevante forsknings- og udviklingsprojekter vedr. innovative teknikker, praksisser og metoder vil ligeledes blive anvendt, for at sikre, at investeringerne baseres på den nyeste viden. Endvidere vil der være en løbende videns- og erfaringsudveksling med ELENA-projektet i Region Sjælland (REEEZ), som modtog ELENA-støtte primo 2012.

Investeringsprogrammet er opdelt i to hovedinvesteringsområder:

- 1: Bygningsintegreret VE¹ produktion
- 2: Energibesparelser

Investeringsområde 1: Bygningsintegreret VE produktion

Investeringsområde 1 består af investeringer i vedvarende elproduktion og vedvarende varmeproduktion.

Inden for elproduktion er der absolut størst interesse for investeringer i solceller (10 kommuner samt Region Hovedstaden) og inden for varmeproduktion peges der på solvarme og varmepumper (6 kommuner).

¹ VE = Vedvarende Energi

Resultater for investeringsområde 1:

VE elproduktion: 15.598.633 EUR
VE varmeproduktion: 1.244.968 EUR
Samlet investeringssum: 16.843.601 EUR
CO₂ reduktion: 2.681 tons CO₂ eq/år
Energiproduktion: 8.183 MWh/år

Investeringsområde 2: Energibesparelser

Investeringsområde 2 består af investeringer i tekniske installationer og klimaskærme. Der er desuden et særligt fokus på helhedsorienterede bygningsgennemgange, hvor parametre som bygningens levetid og indeklima inkluderes i de totaløkonomiske beregninger for investeringernes rentabilitet. Derved bliver det muligt at foretage investeringer med længere tilbagebetalingstider, samtidig med at rentabiliteten af investeringerne sikres.

Inden for installationer er der størst interesse for investeringer i bygningsrelateret inden- og udendørsbelysning, herunder LED-belysning (8 kommuner).

10 kommuner samt Region Hovedstaden ønsker at foretage energiinvesteringer i klimaskærme såsom isolering af ydervægge, tage, gulve og udskiftning af vinduer, døre og tage. Nogle kommuner er interesseret i at investere i klimaskærmsrenoveringer i fredede eller bevaringsværdige bygninger.

Resultater for investeringsområde 2:

Tekniske installationer: 21.786.936 EUR
Klimaskærm: 22.915.266 EUR
Samlet investeringssum: 44.702.202 EUR
CO₂ reduktion: 6.866 tons CO₂ eq/år
Energibesparelse: 32.545 MWh/år

Andre resultater

Foruden energi- og CO₂ reduktioner, forventes det samlede investeringsprogram (investeringsområde 1 og 2) at lede til:

- Økonomiske driftsbesparelser
- Forbedret indeklima
- Forlængelse af bygningernes levetid
- Beskæftigelse svarende til 1.000-1.500 årsværk
- Kapacitetsopbygning vedr. innovative og energieffektive teknologier og metoder
- Samarbejde og videndeling mellem kommuner og tekniske professionelle aktører
- Modning og spredning af innovative og energieffektive teknologier og praksisser
- Styrkelse af interaktion mellem offentlige og private aktører i regionen, som kan styrke vækst og konkurrencedygtighed.

Anvendelse af ELENA midlerne

Projektets parter befinder sig på forskellige stader, hvorfor der er behov for forskellige former for teknisk bistand til at fremme helhedsorienterede og systematiske energibesparelser i den offentlige bygningsmasse.

Projektet er opdelt i fem faser, som forløber i projektperioden fra september 2013 til august 2016:

1. Forberedelse af udbud
2. Gennemførelse af udbud
3. Gennemførelse af investeringer
4. Idriftsættelse
5. Registrering

Baseret på projektfaserne og partnernes behov for teknisk bistand er der udarbejdet et arbejdsprogram for projektperioden med fem forskellige arbejdsopgaver:

- AP1: Projektopstart
- AP2: Udvælgelse af bygninger
- AP3: Identificering af projekter
- AP4: Udvikling af projekter og forberedelse af udbud
- AP5: Gennemførelse af investeringer

Afhængig af parternes kendskab til deres bygninger kan der i nogle tilfælde være behov for bistand til at gennemføre alle arbejdsopgaverne, og i andre kun enkelte arbejdsopgaver.

Teknisk bistand fra støttefunktionen

I forbindelse med gennemførelse af ELENA projektet vil der blive etableret en støttefunktion, bestående af en programleder og to tekniske eksperter. De tekniske eksperter vil bistå projektets partnere med teknisk bistand til at forberede investeringsprogrammet.

De estimerede udgifter til støttefunktionen er: 665.000 EUR (5 mio.kr.).

Teknisk bistand fra eksterne eksperter

Eksterne rådgivere vil bistå med størstedelen af den tekniske bistand til projektets parter i forbindelse med forberedelsen af investeringsprogrammet. Den tekniske bistand vil bl.a. omfatte eksperter i udbud, energigennemgang af bygninger, totaløkonomiske analyser, solceller, varmepumper, isolering og tekniske installationer.

De estimerede udgifter til eksterne eksperter er: 2.266.000 EUR (17 mio. kr.).

Organisering af ELENA projektet

Region Hovedstaden er ansvarlig for ledelsen af projektet. Region Hovedstaden er ansøger og modtager af ELENA-midler, og har det overordnede ansvar for projektet og anvendelsen af midlerne.

Der vil blive etableret en ELENA-projektorganisation til at administrere forberedelsen og gennemførelsen af investeringsprogrammet. Projektorganisationen vil blive udgjort af:

- **En styringskomité**, bestående af direktører fra samtlige partnere. Styringskomitéen vil have ansvaret for godkendelse af midtvejsrapport og afsluttende rapport til Den Europæiske Investeringsbank. Endvidere vil Styringskomitéen have den overordnede beslutningskompetence over projektet, hvis større projektændringer indtræffer. Styringskomitéen mødes en gang årligt.

- **En styregruppe**, bestående af 6-7 deltagere på chefniveau fra kommuner og region med erfaring inden for det tekniske/økonomiske område. Styregruppen vil rådgive Region Hovedstaden vedr. etablering af støttefunktionen og allokering af ELENA-midler. Endvidere vil Styregruppen have ansvaret for projektets kommunikationsstrategi, godkendelse af den halvårslige rapport til Den Europæiske Investeringsbank og kommissorier for arbejdsgrupperne. Styregruppen mødes 4 gange årligt.
- **Et partnerforum**, bestående af en repræsentant for hver af projektets parter. Partnerforummet vil rådgive Styringskomitéen og Styregruppen vedr. fælles indsatser og generelle beslutninger og blive inddraget i beslutninger vedr. fælles udbud og projekter på tværs i kommunerne. Partnerforummet mødes 2 gange årligt.
- **En støttefunktion**, bestående af en programleder med ansvar for den daglige programledelse og to tekniske eksperter, som bistår projektets parter med teknisk bistand. Støttefunktionen vil assistere i forberedelsen af investeringsprogrammet.
- **Tre arbejdsgrupper** samt et antal **ad hoc grupper** etableres efter behov. De vil bestå af tekniske medarbejdere fra region og kommune. Arbejdsgrupperne vil analysere og identificere behovet for teknisk bistand i de enkelte kommuner og i Regionen samt på tværs af kommuner og region.
- **Projektets parter** vil gennemføre investeringerne. De tekniske afdelinger i regionen og kommunerne vil registrere resultaterne og rapportere til støttefunktionen.

Bindende aftale mellem partnerne

De enkelte partnere i ELENA-projektet vil i en bindende samarbejdsaftale bekræfte hvor mange penge, de vil investere for i projektperioden. Investeringerne vil primært blive finansieret via lån fra f.eks. Kommunekredit.

Udbredelse af erfaringer og resultater

Projektets partnere har til hensigt at fungere som rollemodel for andre ved at udvikle og implementere et fælles investeringsprogram, som leverer markante resultater.

Projektets partnere vil sprede projektets erfaringer og resultater via danske og internationale netværk, som de deltager i. Endvidere vil der blive udsendt pressemeddelelser, udarbejdet hjemmeside og artikler til professionelle medier. Udbredelsen vil ske via egenfinansiering.

Annex A

I nedenstående tabel ses en oversigt over de enkelte kommuners investering og egenfinansiering i ELENA-projektet.

Partners / DKK	Investment area 1 Building-integrated Renewable Energy	Investment area 2 Energy Efficiency in Public Buildings	Total	Own Funding
Municipality of Albertslund	29.414.000	-	29.414.000	155.630
Municipality of Fredensborg	14.900.000	40.347.860	55.247.860	292.317

Municipality of Frederiksund	10.280.000	720.000	11.000.000	58.201
Municipality of Gentofte	11.750.000	24.250.000	36.000.000	190.476
Municipality of Gladsaxe	1.000.000	14.430.000	15.430.000	81.640
Municipality of Gribskov	14.000.000	36.261.908	50.261.908	265.936
Municipality of Hørsholm	15.300.000	31.300.000	46.600.000	246.561
Municipality of Ishøj	100.000	24.100.000	24.200.000	128.042
Municipality of Lyngby-Taarbæk	6.908.000	11.092.000	18.000.000	95.238
Municipality of Rudersdal	40.000	20.388.000	20.428.000	108.085
The Capital Region of Denmark	9.400.000	40.500.000	49.900.000	264.021
The City of Copenhagen	12.561.260	90.088.661	102.649.921	543.121
Total DKK	125.653.260	333.478.429	459.131.689	2.429.268
Total EUR	16.843.601	44.702.202	61.545.803	325.639